2025/404

25.2.2025

# DECYZJA RADY (WPZiB) 2025/404

## z dnia 24 lutego 2025 r.

## w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Azji Środkowej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 33, w związku z art. 31 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 13 czerwca 2005 r. Rada uzgodniła mianowanie Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej (SPUE) w Azji Środkowej ([1]).

(2) W dniu 21 czerwca 2021 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2021/1013 ([2]) dotyczącą mianowania Terhi HAKALI SPUE w Azji Środkowej.

(3) W dniu 6 lutego 2023 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2023/260 ([3]) dotyczącą przedłużenia mandatu SPUE Terhi HAKALI w Azji Środkowej. Mandat SPUE wygaśnie w dniu 28 lutego 2025 r.

(4) Terhi HAKALA złożyła rezygnację, która stała się skuteczna w dniu 31 grudnia 2024 r.

(5) Należy mianować nowego SPUE w Azji Środkowej na okres 24 miesięcy.

(6) SPUE będzie wykonywać mandat w sytuacji, która może ulec pogorszeniu i mogłaby utrudnić osiągnięcie celów działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

*Artykuł 1*

**Specjalny przedstawiciel Unii Europejskiej**

Eduards STIPRAIS zostaje niniejszym mianowany Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) w Azji Środkowej na okres od dnia 1 marca 2025 r. do dnia 28 lutego 2027 r. Rada może zadecydować o przedłużeniu lub wcześniejszym zakończeniu mandatu SPUE (zwanego dalej „mandatem") w oparciu o ocenę dokonaną przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) oraz wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem").

*Artykuł 2*

**Cele polityki**

Mandat SPUE opiera się na celach polityki Unii w Azji Środkowej. Cele te obejmują:

a) promowanie stosunków między Unią i państwami Azji Środkowej na podstawie wspólnych wartości i interesów określonych w odpowiednich umowach;

b) przyczynianie się do wzmocnienia stabilności i wzmocnienia współpracy pomiędzy państwami w regionie;

([1]) Wspólne działanie Rady 2005/588/WPZiB z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Sudanie (Dz.U. L 199 z 29.7.2005, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2005/588/oj).

([2]) Decyzja Rady (WPZiB) 2021/1013 z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Azji Środkowej (Dz.U. L 222 z 22.6.2021, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1013/oj).

([3]) Decyzja Rady (WPZiB) 2023/260 z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie zmiany decyzji (WPZiB) 2021/1013 przedłużającej mandat Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Azji Środkowej (Dz.U. L 35 z 7.2.2023, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/260/oj).

c) przyczynianie się do wzmocnienia demokracji, praworządności, dobrych rządów oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w Azji Środkowej;

d) reagowanie na kluczowe zagrożenia, w szczególności konkretne problemy mające bezpośrednie skutki dla Unii;

e) zwiększanie skuteczności i widoczności Unii w regionie, w tym poprzez ściślejszą koordynację działań z innymi odpowiednimi partnerami i organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ).

*Artykuł 3*

**Mandat**

1. Aby możliwa była realizacja celów polityki określonych w art. 2, mandat SPUE obejmuje:

a) promowanie ogólnej koordynacji politycznej Unii w Azji Środkowej oraz pomoc w zapewnianiu spójności działań zewnętrznych Unii w regionie;

b) przyczynianie się do procesu realizacji unijnej strategii dotyczącej silniejszego partnerstwa z Azją Środkową, uzupełnianej odpowiednimi konkluzjami Rady i kolejnymi sprawozdaniami z realizacji unijnej strategii dla Azji Środkowej, oraz wspólnego planu działania na rzecz pogłębienia więzi między UE a Azją Środkową;

c) regularne przedstawianie zaleceń i składanie sprawozdań odpowiednim organom Rady;

d) wspieranie Rady w dalszym kształtowaniu kompleksowej polityki wobec Azji Środkowej;

e) wspieranie regularnej organizacji spotkań politycznych na wysokim szczeblu między Unią i krajami Azji Środkowej;

f) uważne śledzenie wydarzeń politycznych w Azji Środkowej poprzez rozwijanie i utrzymywanie bliskich kontaktów z rządami, parlamentami, sądownictwem, społeczeństwem obywatelskim i środkami masowego przekazu;

g) zachęcanie Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turkmenistanu i Uzbekistanu do współpracy w kwestiach regionalnych stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania;

h) rozwijanie odpowiednich kontaktów i współpracy z głównymi zainteresowanymi podmiotami w regionie, oraz ze wszystkimi odpowiednimi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, biorąc pod uwagę rosnącą obecność państw trzecich w regionie;

i) przyczynianie się do realizacji w regionie polityki Unii w zakresie praw człowieka we współpracy ze SPUE ds. Praw Człowieka, w tym unijnych wytycznych dotyczących praw człowieka, a w szczególności wytycznych dotyczących dzieci w konfliktach zbrojnych oraz unijnych wytycznych dotyczących aktów przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji wobec nich, a także realizacji unijnej polityki dotyczącej rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, w tym poprzez nadzorowanie i składanie sprawozdań dotyczących wydarzeń oraz formułowanie zaleceń w tym zakresie;

j) przyczynianie się, w ścisłej współpracy z OBWE i ONZ, do zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, poprzez rozwijanie kontaktów z władzami i innymi podmiotami lokalnymi, takimi jak organizacje pozarządowe, partie polityczne, mniejszości, grupy religijne i ich przywódcy;

k) wnoszenie wkładu w kształtowanie aspektów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w odniesieniu do Azji Środkowej dotyczących łączności, w tym strategii Global Gateway, bezpieczeństwa energetycznego, bezpieczeństwa granic, zwalczania poważnych przestępstw, w tym przestępstw dotyczących narkotyków i handlu ludźmi, a także gospodarki wodnej, środowiska i zmiany klimatu;

l) promowanie bezpieczeństwa regionalnego w Azji Środkowej w szerszym kontekście geopolitycznym, w tym w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i wydarzeń w Afganistanie;

m) wspieranie działań informacyjnych i dyplomatycznych Unii skierowanych do krajów Azji Środkowej, w tym w zakresie zapobiegania obchodzeniu środków ograniczających;

n) wspieranie działań informacyjnych i dyplomatycznych Unii skierowanych do krajów Azji Środkowej dotyczących poszanowania niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej państw członkowskich, w tym w ramach wszystkich forów regionalnych i międzynarodowych.

2. SPUE wspiera działania Wysokiego Przedstawiciela oraz prowadzi przegląd wszystkich działań Unii w regionie.

*Artykuł 4*

**Wykonywanie mandatu**

1. SPUE jest odpowiedzialny za wykonywanie mandatu i działa pod zwierzchnictwem Wysokiego Przedstawiciela.

2. KPiB utrzymuje uprzywilejowane stosunki ze SPUE i jest podstawowym punktem kontaktowym SPUE z Radą. KPiB ukierunkowuje pod względem strategicznym i politycznym działania wykonywane przez SPUE w ramach mandatu, bez uszczerbku dla uprawnień Wysokiego Przedstawiciela.

3. SPUE pracuje w ścisłej koordynacji z odpowiednimi działami Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ).

*Artykuł 5*

**Finansowanie**

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych z mandatem (zwana dalej „wydatkami") w okresie od dnia 1 marca 2025 r. do dnia 28 lutego 2027 r. wynosi 2 719 777,34 EUR.

2. Wydatkami zarządza się zgodnie z procedurami i przepisami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

3. Zarządzanie wydatkami podlega umowie między SPUE a Komisją. SPUE odpowiada przed Komisją za wszystkie wydatki.

*Artykuł 6*

**Skład zespołu SPUE**

1. W granicach mandatu i odpowiednich udostępnionych środków finansowych, SPUE odpowiada za powołanie zespołu. Zespół SPUE musi dysponować wiedzą fachową na temat konkretnych kwestii politycznych zgodnie z wymogami mandatu. SPUE niezwłocznie informuje Radę i Komisję o składzie zespołu SPUE.

2. Państwa członkowskie, instytucje Unii i ESDZ mogą zaproponować oddelegowanie personelu do pracy w zespole SPUE. Wynagrodzenie takiego oddelegowanego personelu jest pokrywane, odpowiednio, przez oddelegowujące państwo członkowskie, daną instytucję Unii lub ESDZ. Eksperci oddelegowani przez państwa członkowskie do instytucji Unii lub do ESDZ również mogą być oddelegowani do pracy w zespole SPUE. Zatrudniani na podstawie umów członkowie personelu międzynarodowego muszą mieć obywatelstwo jednego z państw członkowskich.

3. Cały oddelegowany personel nadal podlega administracyjnie wysyłającemu państwu członkowskiemu, danej instytucji Unii lub ESDZ oraz wypełnia swoje obowiązki i podejmuje działania w interesie mandatu.

4. Zespół SPUE ulokowany jest w tym samym miejscu co odpowiednie działy ESDZ lub delegatury Unii, aby zapewnić spójność i zgodność ich działań.

*Artykuł 7*

**Przywileje i immunitety SPUE i członków zespołu SPUE**

Przywileje, immunitety i inne gwarancje dotyczące SPUE i członków zespołu SPUE, niezbędne do realizacji i sprawnego funkcjonowania mandatu ustala się, stosownie do przypadku, ze stronami przyjmującymi. Państwa członkowskie i ESDZ zapewniają wszelkie niezbędne w tym celu wsparcie.

*Artykuł 8*

**Bezpieczeństwo informacji niejawnych UE**

SPUE i członkowie zespołu SPUE muszą przestrzegać zasad i minimalnych norm bezpieczeństwa ustanowionych decyzją Rady 2013/488/UE ([4]).

*Artykuł 9*

**Dostęp do informacji i wsparcie logistyczne**

1. Państwa członkowskie, Komisja, ESDZ i Sekretariat Generalny Rady zapewniają SPUE dostęp do wszelkich odpowiednich informacji.

2. Delegatury Unii w regionie lub państwa członkowskie, w zależności od przypadku, zapewniają wsparcie logistyczne SPUE i członkom zespołu SPUE.

*Artykuł 10*

**Dostęp do dokumentów, archiwa i ochrona danych**

1. SPUE stosuje zasady określone w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ([5]). Wysoki Przedstawiciel przyjmuje odpowiednie przepisy wykonawcze dotyczące SPUE.

2. SPUE chroni osoby w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ([6]). Wysoki Przedstawiciel przyjmuje odpowiednie przepisy wykonawcze dotyczące SPUE.

*Artykuł 11*

**Bezpieczeństwo**

Zgodnie z polityką Unii dotyczącą bezpieczeństwa personelu rozmieszczonego poza terytorium Unii w ramach zadań operacyjnych zgodnie z tytułem V Traktatu, SPUE podejmuje wszelkie działania możliwe do zrealizowania, zgodne z mandatem oraz odpowiadające stanowi bezpieczeństwa na obszarze geograficznym, za który jest on odpowiedzialny, służące zapewnieniu bezpieczeństwa całemu personelowi bezpośrednio podlegającemu SPUE, w szczególności:

a) sporządza plan bezpieczeństwa oparty na wskazówkach ESDZ, obejmujący konkretne fizyczne, organizacyjne i proceduralne środki bezpieczeństwa regulujące zarządzanie bezpiecznym przemieszczaniem się personelu do obszaru, za który jest on odpowiedzialny, i w jego obrębie, oraz reagowanie na zdarzenia związane z naruszaniem bezpieczeństwa, oraz sporządza plan awaryjny i plan ewakuacyjny;

b) zapewnia objęcie wszystkich członków personelu rozmieszczonych poza terytorium Unii ubezpieczeniem od wysokiego ryzyka, zgodnie z warunkami panującymi na obszarze, za który jest odpowiedzialny;

c) zapewnia odbycie przez wszystkich członków personelu SPUE, którzy mają zostać rozmieszczeni poza terytorium Unii, w tym zatrudniony na podstawie umów personel miejscowy, przed przyjazdem na obszar, za który jest odpowiedzialny, lub niezwłocznie po przyjeździe, odpowiedniego szkolenia w zakresie bezpieczeństwa, opracowanego na podstawie wskaźników ryzyka określonych dla tego obszaru przez ESDZ;

d) zapewnia wdrażanie wszystkich uzgodnionych zaleceń wydawanych w następstwie systematycznych ocen bezpieczeństwa oraz dostarcza Radzie, Wysokiemu Przedstawicielowi i Komisji pisemne sprawozdania z realizacji tych zaleceń oraz sprawozdania dotyczące innych kwestii związanych z bezpieczeństwem w ramach regularnych sprawozdań z postępu prac oraz ostateczne kompleksowe sprawozdanie z wykonania mandatu, o którym mowa w art. 15.

([4]) Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([5]) Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([6]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

*Artykuł 12*

**Sprawozdawczość**

SPUE regularnie przekazuje sprawozdania Wysokiemu Przedstawicielowi. SPUE składa również sprawozdania KPiB oraz, w razie potrzeby, grupom roboczym Rady. Regularne sprawozdania rozprowadzane są w sieci COREU. SPUE może przedstawiać sprawozdania Radzie do Spraw Zagranicznych. Zgodnie z art. 36 Traktatu, SPUE może uczestniczyć w informowaniu Parlamentu Europejskiego.

*Artykuł 13*

**Koordynacja**

1. SPUE przyczynia się do jedności, spójności i efektywności działania Unii oraz pomaga w zapewnieniu spójnego wykorzystania wszystkich instrumentów i działań Unii i państw członkowskich, aby osiągnąć cele polityki Unii. W stosownych przypadkach SPUE dąży do współdziałania z państwami członkowskimi. SPUE koordynuje swoje działania z odpowiednimi pod względem geograficznym działami ESDZ i z Komisją. SPUE regularnie przekazuje informacje misjom państw członkowskich i delegaturom Unii.

2. SPUE utrzymuje ścisły kontakt w terenie z odpowiednimi szefami misji państw członkowskich i z szefami delegatur Unii. Dokładają oni wszelkich starań, aby wspierać SPUE w wykonywaniu mandatu. SPUE kontaktuje się również z innymi podmiotami międzynarodowymi i regionalnymi obecnymi w terenie.

*Artykuł 14*

**Wsparcie w odniesieniu do roszczeń**

SPUE i członkowie jego zespołu udzielą wsparcia w celu przygotowania odpowiedzi na wszelkie roszczenia i zobowiązania wynikające z mandatów poprzednich SPUE w Azji Środkowej oraz udzielają w tym celu pomocy administracyjnej i udostępniają odpowiednie dokumenty.

*Artykuł 15*

**Przegląd**

Wykonywanie niniejszej decyzji i jej spójność z innymi działaniami Unii w regionie są przedmiotem regularnego przeglądu. SPUE będzie przedstawiał Wysokiemu Przedstawicielowi, Radzie i Komisji regularne sprawozdania z postępu prac, a do dnia 30 listopada 2026 r. – ostateczne, kompleksowe sprawozdanie z wykonania mandatu.

*Artykuł 16*

**Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 lutego 2025 r.

*W imieniu Rady*

*Przewodnicząca*

K. KALLAS